

Abstrakt (Soudobá kritika juristokracie)

Práce se zabývá komparativním srovnáním soudnictví ve Spojených státech, Izraeli a České republice. Dospívá přitom k závěru, že ve všech třech zemích dochází k širší substantivní krizi politiky, která soudnictví nezdravým způsobem posiluje. Soudnictví v těchto zemích si navíc není plnohodnotně schopné s těmito výzvami poradit, protože soudy se nemohou vymanit ze společenské reality. Země byly přitom vybrány tak, aby byly co nejvíce rozdílné, což by mělo vést k relevantnímu výzkumnému výsledku. Přes tuto empirickou linii je nicméně hlavní linií práce normativně filozofická myšlenka o potřebě hledět na potenciální nové formy vlády optimisticky, přestože při zhroucení stávající formy vlády existuje riziko vzniku autoritářského režimu. To nejhorší, co však můžeme dělat, je kopat plechovku současnosti po cestě stále dál a dál. Tak se jednak nikam neposuneme, ale především se zvyšuje riziko nedemokratického režimu. Tato pozice totiž posiluje nebezpečné tendence bránit „svobody“ před demokracií, nebo „demokracii“ před svobodami.

Pokud jde o obsah práce, v první části navážu na stručně naznačenou myšlenku problematické delegace moci na soudy a pokusím se vysvětlit vztahy či naopak nepřátelství mezi základními školami právní teorie, které vysvětlují roli soudů. Politicky blízké školy jsou často vůči sobě velmi nepřátelské. Jako nezbytné se ukázalo podrobné studium Spojených států, protože jejich silná akademická obec značně ovlivňuje, o čem se mezi odborníky mluví. Spojené státy proniknou už do první metodologické části a dále jim bude věnována druhá část. Třetí část se bude zabývat do určité míry amerikanizovaným Izraelem, kde ovšem amerikanizace díky geografickým a kulturním bariérám vytváří zajímavý zkušební terén. Poslední dvě kapitoly se zabývají Českou republikou, čtvrtá správním soudnictvím a pátá ústavními stížnostmi.